

نبض اقتصاد

هدف‌گذاری

افزایش صادرات لوازم خانگی

مدیر کل صنایع لوازم خانگی وزارت صمت با اشاره به صادرات ۶۰۰میلیون دلاری لوازم خانگی در سال گذشته، برآورد کرد صادرات طی سال جاری به ۶۰۰میلیون دلار افزایش یابد. کیوان گردان مدیرکل صنایع برقی، فلزی و لوازم خانگی وزارت صنعت، معدن و تجارت در مراسم آغاز به کار انجمن قطعه سازان لوازم خانگی با بیان این‌که سال‌ها بود خلأ وجود چنین انجمنی احساس می‌شد، گفت: قطعه سازی لوازم خانگی، موتور محرکه این صنعت است و با استفاده از تولید قطعات لوازم خانگی برای اولین بار در سال ۹۹ توانستیم نیازهای اصلی این صنعت را خودکفا کنیم.وی با اشاره به این‌که در سال‌های ۹۵ و ۹۶ تا ۶درصد بازار لوازم خانگی در اختیار برندهای خارجی بود و ۴۰درصد تولید داخل نیز از عمق ساخت داخل بسیار پایینی برخوردار بود، اظهار کرد:از خرداد ۹۷ واردات لوازم خانگی را متوقف کردیم. هرچند فکر نمی‌کردیم تحریم‌ها تا این حد مبادلات مالی این صنعت را سخت کند اما با وجود این، سال ۹۹ در اقدام اصلی لوازم خانگی خودکفا شدیم و امسال به دنبال صادرات برخی محصولات هستیم.

این مقام مسؤول در وزارت صمت یادآور شد: قبل از تحریم‌ها سالانه هفت میلیون دستگاه لوازم خانگی تولید می‌کردیم اما سال گذشته بیش از ۱۵میلیون دستگاه انواع لوازم خانگی در داخل تولید شد. در حال حاضر این صنعت ۳۰۰هزار نفر اشتغال مستقیم و یک میلیون نفر اشتغال غیرمستقیم دارد و ۵۰هنگاه فعال در حوزه صنعت لوازم خانگی داریم. گردان، میانگین عمق ساخت داخل لوازم خانگی را ۷۰ درصد عنوان و تصریح کرد: دو محصول تلویزیون و کولر گازی نسبت به سایر لوازم خانگی از عمق ساخت داخل کمتری برخوردارند. با این حال سال گذشته ۲۰۰میلیون دلار صادرات لوازم خانگی داشتیم و پیش‌بینی امسال ما صادرات ۶۰۰میلیون دلاری لوازم خانگی است.

مدیرکل صنایع لوازم خانگی وزارت صمت با اشاره به برنامه‌ریزی این وزارتخانه در طراحی مسیرهای تأمین ارز گفت: در صنعت لوازم خانگی از ارز صادراتی، ارز نیامی و ارز تهاتری استفاده می‌شود به طوری‌که ۵۰ درصد ارز مورد نیاز این صنعت را از تهاتر تأمین کرده‌ایم./مهـر

قطعی آب

برای ۱۰۰شهر در راه است

مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور گفت: حتما بروز قطعی آب در تابستان وجود دارد اما تلاش می‌کنیم با مدیریت فشار شرایط آبرسانی را کنترل کنیم.

حمیدرضا جانباز، مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور در حاشیه امضای تفاهم‌نامه همکاری مشترک در زمینه آبرسانی به مناطق محروم کشور در جمع خبرنگاران تصریح کرد: پیش‌بینی می‌کنیم در تابستان گرم امسال، منابع آبی برخی روستاها را از دست بدهیم و تعداد روستاهایی‌که مجبور به آبرسانی سیار و تانکری هستیم، افزایش یابد.

وی با بیان این‌که امسال به بیش از ۷۰۰۰ روستا آبرسانی سیار خواهد شد، افزود: در تابستان امسال تعداد شهرهای دارای تنش آبی به بیش از ۲۱۰ شهر خواهد رسید که از این تعداد ۱۰۰شهر در وضعیت قرمز تأمین آب هستند.

جانباز با بیان این‌که ذخایر آبی سدهای کشور نسبت به متوسط درازمدت و زمان مشابه سال گذشته با کاهش قابل توجه مواجه است، گفت: فقط در سدهایی که تأمین آب شرب می‌کنند با کمبود ۴۰درصدی ذخیره آب نسبت به سال گذشته مواجهیم که در این زمینه وزارت نیرو اولویت تخصیص آب در سدهای مهم و تأثیرگذار را تأمین آب شرب قرار داده است. این مقام مسؤول با تأکید بر این‌که با مشترکان پرمصرف آب برخورد می‌شود، خاطرنشان کرد: با استفاده از سیستم‌های نرم افزاری به میزان مصرف سنوات گذشته مشترکان دسترسی داریم و به مشترکان پرمصرف اخطارهایی می‌دهیم و با آنها برخورد می‌شود.

مدیرعامل شرکت مهندسی آب و فاضلاب کشور در پاسخ به سؤالی در خصوص احتمال قطعی یا چیره بندی آب در تابستان سال جاری گفت: حتما بروز قطعی آب در تابستان وجود دارد اما سیاست‌های وزارت نیرو، قطعی آب نیست بلکه تلاش می‌کنیم با مدیریت فشار شرایط آبرسانی را کنترل کنیم. وی افزود: پیش‌بینی می‌کنیم قطعی‌های آب را بیشتر در ۱۰۰شهر دارای وضعیت قرمز تنش آبی شاهد باشیم./تسنیم

به جبران ضرر و زیان واحدهای تولیدی اعلام نشده است. رئیس خانه صنعت و معدن ایران تصریح کرد: البته علاوه بر ارسال نامه به وزارت صنعت از تمام استان‌های کشور درخواست کرده‌ایم میزان ضرر خود را از قطعی برق به خانه صنعت و معدن ایران اعلام کنند./تسنیم

تغییر مسیر تجارت

گرفت که در نهایت موجب تجدید حیات اقتصادی ژاپن شد. در واقع سفارش‌های آمریکا برای ادامه جنگ ویتنام و کره بود که شرکت تویوتا را طی سال‌های ۱۹۵۱ از ورشکستگی نجات داد. در جنگ کره، ژاپن به اولین تأمین‌کننده مواد خام، ابزار و سلاح آمریکا بدل شد؛ این کشور در طول جنگ میان کره جنوبی و ایالت متحده آمریکا نزدیک به ۵/۳ میلیارد دلار درآمد کسب کرد که از آن برای ایجاد صنایع نوین و تقویت شرکت‌های بزرگ قدیمی خود نظیر میتسوبیشی و کاوازاکی استفاده کرد و در ادامه در طول سال‌های جنگ ویتنام و آمریکا صادرات ابزار نظامی از ژاپن به ایالت متحده از سرگرفته شد و برای اولین بار صادرات ژاپن از وارداتش پیشی گرفت.

با فرهنگ‌سازی درست، آینده‌نگری و عملکرد شهروندان ژاپنی تحت تأثیر محیط اجتماعی و ادیبانی نظیر بودا که بر تمرین، انضباط و خودسازی فردی باور دارند توسعه اقتصادی در ژاپن رقم خورد و از طرف دیگر غرب در تسلط بر این کشور تحت تأثیر حس میهن‌پرستی و عملکرد آگاهانه دولتمردان ژاپن شکست خورد و حال ژاپن در سال ۲۰۲۱ خود به رقیب سرسخت آمریکا در اقتصاد جهانی تبدیل شده‌است و با تولید ناخالص داخلی ۵/۵تریلیون دلار در حال حاضر در جایگاه سومین اقتصاد بزرگ دنیا پس از ایالت متحده آمریکا و چین قرار گرفته است.

آلمان تنها کشوری نبود که پس از جنگ جهانی دوم بازسازی اقتصادی آن جهانیان را حیرت‌زده کرد بلکه کشورهای ژاپن و روسیه نیز طی سال‌های پس از جنگ جهانی دوم وضعیت مساعدی نداشتند؛ برای نخستین و آخرین بار ژاپن در پایان جنگ جهانی دوم به اشغال نیروهای خارجی (متفقین) درآمد و دومیلیون نفر از شهروندان آن طی جنگ جهانی دوم جان خود را از دست دادند و ۴۰درصد شهرهای آن طی سال‌های جنگ ویران شدند، تأسیسات تولیدی و مزارع این کشور نیز از بمباران هوایی جنگ در امان نماندند و بیکاری و گرسنگی پس از جنگ جهانی دوم دامنگیر مردم ژاپن شد. تولیدات صنعتی این کشور به ۲۷/۶درصد سطح قبل از جنگ جهانی دوم کاهش یافت اما طولی نکشید که اقتصاد این کشور بازسازی شد و تولیدات صنعتی آن تا سال ۱۹۵۱ نزدیک به ۳۵۰ درصد رشد کرد. اقتصاد ویران‌شده این کشور به سرعت از خاکستر جنگ جهانی دوم برخاست و معجزه اقتصادی ژاپن بین دوران پس از جنگ جهانی دوم تا پایان جنگ سرد رقم خورد؛ یکی از تغییرات شاخص این کشور پس از جنگ جهانی دوم تغییر ساختار سیاسی و تبدیل آن به ششوری دموکراتیک بود.

در دوره ریاست‌جمهوری هری ترومن تلاش‌های گسترده‌ای از سوی ایالت‌متحده آمریکا برای تبدیل ژاپن به یک کشور دموکراتیک و شریک تجاری آمریکا صورت

شکایت واحدهای تولیدی به دادستانی برای جبران خسارات ناشی از قطع برق

اخیر بی‌برنامه بودن قطعی برق آسیب‌های زیادی را به واحدهای تولیدی وارد کرده به نحوی که در بخشی از واحدها مواداولیه و تجهیزات صنعتی خراب شده است. وی با اعلام این‌که برای جبران خسارت واحدهای تولیدی با وزارت صنعت نامه‌نگاری انجام داده‌ایم، افزود: متأسفانه هنوز هیچ پاسخی نسبت

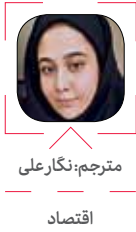
رئیس خانه صنعت و معدن ایران گفت: وزارت صنعت هیچ تدبیری برای کمک به واحدهای تولیدی به کار نگرفته و ما ناچاریم برای جبران خسارات خود به دادستانی کل کشور شکایت کنیم. سیدعبدالوهاب سهل‌آبادی ضمن گلایه شدید از قطعی برق در صنایع کشور عنوان کرد: متأسفانه در طول دو هفته

آلمان، ژاپن و روسیه چگونه توانستند اقتصاد خود را بازسازی کنند؟

توسعه‌یافتگان اقتصاد مقاومتی

مشکلات اقتصادی طی سال‌های گذشته باعث شده تا اکنون که در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری قرار داریم اغلب وعده‌ها مربوط به این حوزه باشد. ایران در طول سال‌های پس از انقلاب اسلامی، حوادث سختی را پشت سر گذاشته و دو سال پس از پیروزی انقلاب اسلامی جنگ تحمیلی آغاز شد که هشت سال به طول انجامید. در زمان جنگ به دلیل محدودیت‌های ارزی کالاها به صورت کوپنی به‌دست مردم می‌رسید تا کمبود در خانوارها احساس نشود اما پس از پایان جنگ که فرصت مناسبی برای اصلاحات اقتصادی ایران بود روش‌های دیگری به کار گرفته شد؛ روش‌هایی که تورم را به اقتصاد ایران تحمیل کرد و هر دولت با اقداماتی که انجام داد کاهش ارزش پول ملی را در کارنامه خود ثبت کرد. به گفته کارشناسان، ایران در طول سال‌های پس از جنگ فرصت‌های مناسبی را برای اصلاحات اقتصادی از دست داده و به‌نظر می‌رسد اگر با این روش قصد ادامه دادن داشته باشد تنها هزینه‌های دولت افزایش می‌یابد که هر سال به فکر افزایش درآمد خود برای هزینه‌های جاری باشد. بیشترین آسیبی که متوجه اقتصاد ایران است، یارانه‌های پنهانی است که باعث شده اقتصاد از شفافیت لازم برخوردار نباشد و تصمیمات و هد فگذاری‌ها با آنچه اجرا می‌شود تفاوت داشته باشد. در گزارش پیش‌رو به اقتصاد سه کشور شوروی، آلمان و ژاپن پس از جنگ جهانی اشاره کردیم که چگونه توانستند اقتصادشان را احیا کنند.

مترجم: نگار علی

اقتصاد

اصلاحات اقتصادی پس از شکست

جنگ جهانی دوم به قیمت فروپاشی کشورهای بی‌شماری نظیر آلمان، ژاپن و شوروی در سال ۱۹۴۵ به پایان رسید؛ صدمات اقتصادی مرگبارترین نبرد تاریخ بشریت برای کشورهای نام برده شده به‌حدی جدی بود که پول آلمان، هسته جنگ جهانی دوم، پس از پایان این جنگ به‌دلیل رشد تورم افسارگسیخته‌اش به یکی از بی‌ارزش‌ترین ارزهای آن دوره تبدیل شده بود. بی اعتبار شدن پول ملی آلمان تنها مشکلی نبود که این کشور با آن دست و پنجه نرم می‌کرد بلکه در پایان جنگ جهانی دوم عملا اکثر شهرهای آلمان در اثر بمباران‌های هوایی نابود شده بودند و ظرفیت این کشور برای کشاورزی در مقایسه با قبل از جنگ جهانی دوم به کمتر از یک‌سوم رسیده بود. بحران اصلی آلمان آن احاطه شدن خاک این کشور توسط چهار کشور پیروز جنگ جهانی دوم یعنی آمریکا، فرانسه، انگلیس و شوروی بود که امور این کشور را تحت کنترل خود درآورده بودند؛ این کشورها بسیاری از کارخانه‌های آلمان را به‌عنوان غرامت از آن خود کردند یا از بین بردن و سیاست‌های خود را همسو با تبدیل آلمان به یک ملت شبانی و کشاورزی در این کشور به اجرا درآوردند. با وجود مرگ ۶/۹ تا ۷/۵ میلیون نفر از شهروندان آلمان در طول جنگ جهانی دوم، نرخ بیکاری این کشور حتی از دوره حکومت نازی‌ها که حدود ۳۰ درصد بوده است نیز فراتر رفت اما طولی نکشید که بازسازی اقتصادی آلمان و کاهش نرخ بیکاری در آن طی سال‌های ۱۹۵۰ منجر به هجوم مهاجران ترکیه‌ای به این کشور شد.

تولید ناخالص داخلی: ۴/۳ تریلیون دلار

که نقدینگی خود را صرف خرید کالاهای فیزیکی، املاک و سرمایه‌گذاری در شرکت‌ها کرده بودند دارایی‌شان را از دست ندادند. پس از اصلاحات ارزی که به جمع‌آوری مازاد نقدینگی بازار منجر شد و از آن به‌عنوان مثبت‌ترین تجربه آلمان پس از جنگ یاد می‌شود، نوبت به تولید رسید. دولت آلمان با کاهش مالیات تولیدکنندگان توان آنها را در تولید افزایش داد و از طرف دیگر برای دستیابی به ارز پایدار، بازار کالا را از حالت انحصاری خارج و به بازاری رقابتی تبدیل کرد که در آن جایی برای شرکت‌های زیان‌ده نیست. در نتیجه اقدامات صورت‌گرفته دویچه مارک از ثبات نسبی برخوردار و نقش دلار در قراردادهای تجاری آلمان با کشورهای خارجی کم‌رنگ شد و کسری تجاری آلمان نیز از بیش از یک میلیارد دلار در سال ۱۹۴۹ به کمتر از ۶۰۰میلیون دلار در سال ۱۹۵۰ رسید. از طرف دیگر اقدامات صورت‌گرفته در این کشور جهت حمایت از تولید موجب افزایش ۸درصدی تولید ناخالص داخلی آن طی سال‌های ۱۹۵۱تا ۱۹۶۱ شد و این کشور برای اولین بار پس از جنگ جهانی دوم از نظر اقتصادی از کشورهای انگلیس، فرانسه و آمریکا پیشی گرفت و حال با گذشت ۷۶ سال از پایان جنگ جهانی دوم آلمان در بین پنج قدرت اقتصادی دنیا با تولید ناخالص داخلی ۴/۳تریلیون دلار قرار گرفته است.

در سال‌های ابتدایی پایان جنگ جهانی دوم، قدم‌های مثبتی در راستای بهبود وضعیت اقتصادی آلمان نظیر لغو اجرای طرح هانس مورگنتا صورت گرفت؛ طرحی که به‌واسطه آن آلمان به کشوری با تولیدات عمدتاً کشاورزی و دامداری تبدیل می‌شد اما قدم‌های اصلی بازسازی آلمان طی سال‌های ۱۹۴۸تا ۱۹۴۹ برداشته شد؛ زمانی‌که اصلاحات ارزی، اقتصادی و نهادی این کشور آغاز شد. اصلاحات ارزی در سه منطقه اشغال‌شده غربی آلمان در ۲۰ ژوئن ۱۹۴۸ زمینه را برای بهبود چشمگیر آلمان پس از جنگ فراهم کرد. تا آن زمان آلمان‌ها تحت سیاست‌های کنترل قیمتی و جیره‌بندی کالاها زندگی می‌کردند. در نتیجه اصلاحات ارزی که تحت (بهبری لودویگ (رهبر، مدافع نظام اقتصادی لیبرال، در این کشور به اجرا درآمد، واحد پول جدیدی (دویچه مارک) در این کشور معرفی شد و جایگزین واحد پول قبلی گردید. براساس طرح اصلاحات ارزی و برای جبران خسارات پس از جنگ جهانی دوم به هر شهروند آلمانی ۴۰ دویچه مارک داده شد و صاحبان شرکت‌ها و بازرگانان نیز در ازای هر کارمند ۶۰ دویچه مارک دریافت کردند. در این بین اما معرفی واحد پولی جدید و جایگزینی آن با واحد پول قبلی به بی‌اعتبار شدن دارایی‌های نقدی شهروندان آلمانی منجر شد و از طرف دیگر افرادی

اقتصاد مقاومتی نقشه راه پیشرفت

بررسی دقیق فعالیت کشورهای شکست خورده جنگ جهانی نشان می‌دهد دو رویکرد درون‌زایی و برون نگری نقشه راه کشورشان بوده و از این طریق توانستند اقتصادشان را احیا کنند. کشورهایی که پس از شکست هیچ حرفی برای گفتن نداشتند اما به توان خود در اقتصاد باور داشتند و به جای واردات فناوری به فکر تولید آن افتادند و اکنون آلمان و ژاپن جزو کشورهای پیشرفته در جهان محسوب می‌شوند. سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی متشکل از ۲۴ بند نیز در بهمن سال ۹۲ به دولت یازدهم ابلاغ شد. موضوعی که اگر مورد توجه قرار می‌گرفت و در زمان رفع تحریم‌ها و برجام به درستی از آن استفاده می‌شد اکنون تاب آوری اقتصاد بسیار بالا بود و بازگشت تحریم‌ها تا این حد منجر به کاهش ارزش پول ملی و آشفتنگی اقتصادی نمی‌شد. نکته قابل توجهی که باید در نظر داشت آلمان و ژاپن جزو کشورهای خریدار انرژی (نفت) هستند، از این رو از همان ابتدا اصلاحات اقتصادی را بر این مبنا در نظر گرفتند اما کشورهای دارای ذخایر انرژی مانند ایران باید از درآمد حاصل از این بخش در بخش‌های مولد سرمایه‌گذاری کنند. موضوعی که در دولت‌های گذشته کمتر مورد توجه بوده اما انتظار می‌رود در دولت‌های آینده با جدیت بیشتری دنبال شود.